

2009. február 19., csütörtök

Európai biztonsági stratégia és EBVP

P6_TA(2009)0075

Az Európai Parlament 2009. február 19-i állásfoglalása az európai biztonsági stratégiáról és az EBVP-ről (2008/2202(INI))

(2010/C 76 E/13)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés V. címére,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződésre,
- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én „Egy biztonságos Európa egy jobb világban” címmel elfogadott európai biztonsági stratégiára,
- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott, a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló EU-stratégiára,
- tekintettel a 2008. december 11–12-i Európai Tanács elnökségi következtetéseire, amely jóváhagyta a Tanács főtárgya/közös kül- és biztonságpolitikai (KKBP) főképviselő 2008. december 11-i „Az európai biztonsági stratégia végrehajtása - a biztonság megteremtése a változó világban” című jelentését ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2008. december 12-én elfogadott, az európai biztonsági és védelmi politikával (EBVP) kapcsolatos következtetéseire,
- tekintettel a főképviselő és a Bizottság által 2008. március 14-én az Európai Tanácshoz intézett „Éghajlatváltozás és nemzetközi biztonság” című dokumentumra ⁽²⁾,
- tekintettel a Szomália partjainál folytatott kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentéshez, azok megelőzéséhez és visszaszorításához való hozzájárulás céljából folytatott európai uniós katonai műveletről szóló, 2008. november 10-i 2008/851/KKBP tanácsi együttes fellépésre ⁽³⁾ (az ún. „Atalanta” művelet),
- tekintettel az európai biztonsági stratégiáról szóló, 2005. április 14-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel az európai biztonsági stratégiának az EBVP összefüggésében történő végrehajtásáról szóló, 2006. november 16-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel az európai biztonsági stratégia és az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) végrehajtásáról szóló, 2008. június 5-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
- tekintettel a világúrról és a biztonságról szóló, 2008. július 10-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,

⁽¹⁾ S407/08.

⁽²⁾ S113/08.

⁽³⁾ HL L 301., 2008.11.12., 33. o.

⁽⁴⁾ HL C 33. E, 2006.2.9., 580. o.

⁽⁵⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 334. o.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0255.

⁽⁷⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0365.

2009. február 19., csütörtök

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A6-0032/2009),

Általános megfontolások

1. rámutat, hogy az Európai Uniónak határozott és hatékony kül-, biztonsági és védelmi politikán keresztül ki kell alakítania stratégiai autonómiáját ahhoz, hogy előmozdíthassa a békét és a nemzetközi biztonságot, megvédje érdekeit a világban, védje polgárai biztonságát, hozzájáruljon a tényleges multilateralizmushoz, előmozdítsa az emberi jogokat és a demokratikus értékeket szerte a világban, valamint megvédje a világbékét;
2. elismeri, hogy az EU-nak a nemzetközi szervezetekben, elsősorban az Egyesült Nemzetek Szervezetének keretében folytatott multilaterális együttműködés révén, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányával, a Helsinki Záróokmány elveivel és a Párizsi Charta célkitűzéseivel összhangban a többi kulcsszereplővel kialakított partnerségeken keresztül kell e célkitűzések elérésére törekednie;
3. ismételten kijelenti, hogy szükség van az ENSZ reformjára annak érdekében, hogy az képes legyen teljes körűen eleget tenni feladatainak és hatékonyan fellépni a globális kihívások megoldásában és az alapvető fenyegetésekre adandó válaszok keresésében;
4. ismételten hangsúlyozza a transzatlanti kapcsolatok fontosságát, és elismeri, hogy össze kell hangolni az EBVP és a NATO között a fellépéseket, ugyanakkor azonban hangsúlyozza, hogy kiegyensúlyozottabb, versenymentes partnerségre van szükség egymás autonómiájának tiszteletben tartásával és kölcsönös megértéssel ott, ahol eltérő stratégiai megfontolások vannak;
5. úgy véli, hogy számos új fenyegetés nem csupán katonai jellegű, és nem is kezelhető kizárólag katonai eszközökkel;
6. megállapítja, hogy e politika szükségszerűen magában foglalja mind a polgári, mind a katonai eszközök és képességek használatát, és megköveteli az összes szereplő szoros és zökkenőmentes együttműködését;
7. örömmel veszi a „védelem felelőssége” koncepcióját, amelyet az ENSZ fogadott el 2005-ben, valamint a „humán biztonság” koncepcióját, amely az egyén és nem az állam elsőbbségén alapul; hangsúlyozza, hogy e koncepciók nem csupán gyakorlati következményeket, de az európai biztonságpolitika stratégiai orientációjával kapcsolatos erőteljes politikai iránymutatásokat is maguk után vonnak annak érdekében, hogy válságok idején hatékony fellépésre legyen lehetőség; kiemeli ugyanakkor, hogy semmilyen válsághelyzetben nincs szó automatikus kötelezettségről, sem arról, hogy az EU számára rendelkezésre állnának az eszközök EBVP-küldetésekhez, legyenek azok civil vagy katonai természetűek;
8. hangsúlyozza, hogy az erőfeszítések és képességek uniós szintű összevonása döntő jelentőséggel bír azon együttes hatások áthidalásában, amelyek a védelmi felszerelések növekvő költségeiből és a védelmi kiadások jelenlegi korlátaiból adódnak;
9. megállapítja, hogy az európai közös védelmi politika egy integrált európai katonai erőt igényel, amelyet ebből következően közös fegyverrendszerrel kell felszerelni annak érdekében, hogy biztosított legyen az egységesség és az interoperabilitás;
10. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és a költséghatékonyosság, a parlamenti elszámoltathatóság, valamint a nemzetközi emberi jogok és a humanitárius jog tiszteletben tartása elengedhetetlen annak biztosítása érdekében, hogy a közvélemény támogassa az európai védelmi politikát; ebben az összefüggésben hangsúlyozza különösen annak a fontosságát, hogy az Európai Parlament és a tagállamok parlamentjeinek szoros együttműködésével hatékony parlamenti ellenőrzés alá vonják az európai biztonsági és védelmi politikát;
11. megállapítja, hogy az aktualizált európai biztonsági stratégiának és a NATO új jövőbeli stratégiai koncepciójának összhangban kell lenniük egymással, és ennek tükröződnie kell abban a nyilatkozatban is, amelyet a NATO megalakulásának 60. évfordulóján a strasbourg/kehli NATO csúcstalálkozón fogadnak majd el 2009. április 3–4-én;
12. hangsúlyozza, hogy kulcsfontosságú az európai biztonsági stratégia teljes körű és megfelelő idejű végrehajtása;

2009. február 19., csütörtök

13. üdvözlí az európai biztonsági stratégia végrehajtásáról szóló tanácsi jelentést; megállapítja azonban, hogy – mivel az európai biztonsági stratégia céljai jórészt nem valósultak meg 2003-ban – a Lisszaboni Szerződéssel megerősített EU-nak döntőbb szerepet kell játszania abban, hogy előmozdítsa a globális kormányzás intézményeinek legitimitását, átláthatóságát és hatékonyságát;

14. üdvözlí az EBVP által a Szomália partjainál folytatott kalóztámadások ellen kezdeményezett fent említett Atalanta műveletet; emlékezteti azonban a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a régióban a kalózkodás problémájának okai mélyebben gyökereznek, például a kudarcot vallott államban uralkodó szegénységben, és mélyrehatóbb európai fellépésre van szükség e problémák megoldása érdekében;

15. a túsok muszlim terroristák általi elrablásával és meggyilkolásával kapcsolatban hangsúlyozza, hogy szélesebb körű együttműködésre és a terrorellenes politikák jobb összehangolására van szükség az EU tagállamai, az USA és a NATO között, aminek célja különösen a túsok életének megmentése végett kiszabadításukra indított műveletek hatékonyságának javítása;

16. határozottan megismétli felhívását, hogy az európai biztonsági stratégián és az európai biztonsági és védelmi politikán keresztül minden garanciát meg kell adni annak biztosítása érdekében, hogy eredményesen végrehajtsák az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nők, békéről és biztonságról szóló határozatait, nevezetesen a 2000. október 31-i 1325. sz. (S/RES/1325) és a 2008. június 19-i 1820. sz. (S/RES/1820) határozatokat, amelyek támogatják a nők egyenlő részvételét a békével és biztonsággal kapcsolatos valamennyi ügyben és döntésben, valamint emberiség elleni háborús bűnnek minősítik a konfliktushelyzetekben a nők ellen módszeresen elkövetett szexuális erőszakot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EBVP keretében túlságosan lassú az előrelépés a nemek közötti egyenlőség terén;

Európai biztonsági érdekek

17. rámutat, hogy a tagállamokban még mindig túl gyakran a nemzeti biztonsági érdekek kereteiben gondolkodnak, és ezért elhanyagolják a közös európai érdekek védelme iránti közös felelősségvállalást; úgy véli, hogy ez a megközelítés kontraproduktív, és sürgeti a tagállamokat, hogy szélesítsék ki gondolkodásmódjukat annak érdekében, hogy hatékonyabb európai biztonsági megállapodások bevezetésével az EU-t fontosabb szereplővé tegyék a nemzetközi szinten;

18. ezért szükségesnek véli az Unió közös biztonsági érdekeinek meghatározását; hangsúlyozza, hogy az Európai Unió csak közös érdekeiről alkotott világos elképzeléssel képes egységesebbé és hatékonyabbá formálni közös politikáját;

19. véleménye szerint az Unió biztonsági érdekei – a 2003. évi európai biztonsági stratégiában azonosított kihívásokon túlmenően – polgárainak és érdekeinek a határain belül és kívül történő védelmét, szomszédságának biztonságát, külső határainak és kritikus fontosságú infrastruktúráinak védelmét, számítógépes biztonságának javítását, energiaellátásának és tengeri útvonalainak biztonságát, valamint világűrbe telepített eszközeinek védelmét, valamint az éghajlatváltozás következményeivel szembeni védelmet foglalják magukban;

Európai biztonsági törekvések

20. megállapítja, hogy az EU elismeri a nemzetközi jogra támaszkodó, tényleges multilateralizmuson alapuló nemzetközi rendet, valamint azt, hogy ez kifejezi az európaiak azon meggyőződését, amely szerint egyetlen nemzet sem szállhat egyedül szembe az új fenyegetésekkel;

21. úgy véli, hogy az EU-nak egyértelműbben meg kell határoznia a világban betöltött szerepével kapcsolatos törekvéseit; véleménye szerint az EU-nak nem arra kell törekednie, hogy az Egyesült Államokhoz hasonló szuperhatalommá váljon, hanem garantálnia kellene saját biztonságát, a stabilitásért kell munkálkodnia szomszédságában és hozzá kell járulnia egy többoldalú, globális biztonsági rendszer kialakításához az Egyesült Nemzetek Szervezetének keretein belül biztosítva a nemzetközi jog tiszteletben tartását és a hatékony válság- és konfliktusmegelőzést, valamint a konfliktus utáni helyzetek kezelését és megoldását;

22. hangsúlyozza, hogy az EU a biztonsági és védelmi politika keretében elsősorban a válságmegelőzést helyezi előtérbe; rámutat, hogy a biztonság és a jogállamiság a fejlődés és a hosszú távú stabilitás elengedhetetlen feltételei;

2009. február 19., csütörtök

Európa biztonsági stratégiájának kidolgozása

23. megállapítja, hogy a 2003-as európai biztonsági stratégia kiemeli az EU érintő fő fenyegetéseket (a terrorizmus, a tömegpusztító fegyverek elterjedése, a regionális konfliktusok, az államok összeomlása és a szervezett bűnözés), továbbá megnevezi a részstratégiák alapjául szolgáló stratégiai célkitűzéseket;

24. gratulál a volt francia EU-elnökségnek az EBVP-vel kapcsolatos kezdeményezéseihez; tudomásul veszi a főképviselő fent említett, az európai biztonsági stratégia végrehajtásáról szóló 2008. december 11-i jelentését, amelyet az Európai Tanács jóváhagyott, és üdvözli, hogy a Parlament európai biztonsági stratégiáról és EBVP-ről szóló korábbi jelentéseinek számos javaslatát átvették, különösen a következőket:

- számítógépes biztonság;
- energiabiztonság, ideértve Európa ellátását is;
- rendezetlen regionális viták az EU szomszédságában;
- az afrikai kontinenssel kapcsolatos kihívások;
- az éghajlatváltozás következményei;
- versengés a természeti erőforrásokért;
- a polgári és katonai képességek erősítésére irányuló projektek;
- a világűr fontossága közös biztonságunk szempontjából;
- tengerbiztonság;

25. üdvözli a Tanács kötelezettségvállalását azon gondolat mellett, hogy az elkövetkező években EU-nak kitűzött céljai keretében ténylegesen képesnek kell lennie arra, hogy – a 2010-re előírt általános célkitűzés és a 2010-re előírt polgári általános célkitűzés keretében előirányzott műveletek körében – többek között 60 napon belül 60 000 embert vessen be egy nagyobb művelet céljából, amely egyidejűleg a következők tervezésére és lebonyolítására irányul:

- két fontos, legalább két év időtartamú stabilizációs és újjáépítési művelet, megfelelő, legfeljebb polgári elemmel, legfeljebb 10 000 fős támogatással;
- két, korlátozott időtartamú gyorsreagálású művelet, többek között az uniós harccsoportok alkalmazásával;
- európai polgárok sürgősségi evakuálására irányuló (10 napnál rövidebb időtartamú) művelet, az egyes tagállamok saját állampolgáraival szembeni elsődleges szerepének figyelembe vételével, valamint a konzuli vezető állam elvének alkalmazásával;
- tengeri vagy légi megfigyelési/lefogási misszió;
- egy legfeljebb 90 napos, polgári-katonai humanitárius segítségnyújtási művelet;
- körülbelül egy tucat, akár több évig tartó EBVP polgári misszió a legkülönbözőbb formákban (többek között a rendőri, jogállamisági, polgári közigazgatási, polgári védelmi missziók, missziók a biztonsági rendszer reformja terén és megfigyelő missziók), többek között gyors reagálást igénylő helyzetekben, beleértve egy nagy missziót is (amely 3 000 szakértőt is felöllelhet);

2009. február 19., csütörtök

26. helyteleníti azonban, hogy nem egyértelmű formában terjesztették elő az európai biztonsági stratégiával és az EBVP-vel kapcsolatos következtetéseket (négy dokumentum egy helyett); sajnálja, hogy a szöveg gyakran homályos és nem ismertet valós stratégiát; helyteleníti, hogy a Tanács nem tett eleget a Parlament azon kérésének, hogy készítsen fehér könyvet, és ezért valószínűtlen, hogy gyümölcsöző és széles körű nyilvános vitát kezdeményeznek;

27. sajnálja továbbá, hogy a Tanács nem mérlegelte a Parlament európai biztonsági stratégiáról és EBVP-ről szóló korábbi jelentéseiben megfogalmazott kéréseket, mindenekelőtt

- a közös európai biztonsági érdekek meghatározását;
- az EBVP-missziók elindítására irányadó kritériumok meghatározását;
- az új EU-NATO partnerségre vonatkozó javaslatokat;
- a nemzeti „fenntartások” kérdésének kezelését;

28. javasolja, hogy az európai biztonsági stratégiát az Európai Unió minden egyes új jogalkotási ciklusának elején, ötvenvente vizsgálják felül;

29. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy 2003 óta nem történt jelentős előrelépés az EU védelmi együttműködésének erősítése terén; ismételten kéri tehát egy, az európai biztonságról és védelemről szóló fehér könyv kidolgozását, amely a széles körű nyilvános vita kezdeményezését és a biztonsági stratégia hatékony megvalósítását biztosító eszközként szolgálna;

30. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai biztonsági stratégia felülvizsgálata– az alapos előkészítés ellenére és a Lisszaboni Szerződés holtpontra kerülése miatt bekövetkező lendületvesztés eredményeképpen – nem vezetett új stratégiai irányvonalhoz, hanem pusztán egy olyan jelentéshez, amely a felmerülő mindennapi politikai aggályoknak ad hangot; megállapítja, hogy a fenyegetések immár a számítógép- és hálózatbiztonságra is kiterjednek, üdvözli a felülvizsgálat innovatív szempontjait, például az éghajlatváltozásra, az energiabiztonságra (beleértve a nukleáris területen a nukleáris üzemanyagciklus többoldalú megközelítésének támogatására és a nukleáris hasadóanyagokról szóló multilaterális szerződésre), a nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződésre, valamint a többi leszerelési szerződésre, köztük a kazettás bombákról szóló új oslói egyezményre helyezett hangsúlyt;

31. elfogadhatatlannak tarja, hogy csak korlátozott parlamenti vitára került sor az európai biztonsági stratégia felülvizgálatáról szóló jelentés elfogadása előtt, nyilvános vita pedig egyáltalán nem volt;

Az Oroszországgal fennálló kapcsolatok

32. úgy ítéli meg, hogy az eddig elfojtott dél-oszétiai és abháziai konfliktusok erőszakos kiterjedése és az, hogy Oroszország ezt követően elismerte e két tartomány függetlenségét, aláhúzza azt, hogy sürgősen fel kell lépni az ilyen konfliktusok tartós politikai rendezése céljából szomszédságunkban; megismétli véleményét, hogy a kaukázusi konfliktusokra nem lehet katonai megoldást adni, és ismételten határozottan elítéli mindazokat, akik erőszakot alkalmaztak a konfliktusban; hangsúlyozza, hogy EU Oroszországgal folytatott stratégiai partnerségének továbbfejlesztésében szerepet kell kapnia a biztonságról folytatott komoly párbeszédnek, ami mindkét félnek a közös értékek mellett kinyilatkoztatott elkötelezettségén, a nemzetközi jog és a területi integritás tiszteletben tartásán, valamint a Helsinkii Záróokmány melletti elkötelezettségen és az abban foglalt kötelezettségeken alapul;

33. hangsúlyozza, hogy az EU–Oroszország kapcsolatok biztonsági dimenziója, valamint a KKB és EBVP szerepe nem vizsgálható az átfogóbb európai biztonsági felépítménytől elkülönítve, amely magában foglalja a NATO-t, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezletet (EBESZ) és a nemzetközi megállapodásokat, például a rakétaelhárító rendszerekről szóló szerződést és az európai hagyományos fegyveres erőkről szóló szerződést; úgy véli, hogy mind az Oroszországgal, mind az Egyesült Államokkal folytatott párbeszédben foglalkozni kell ezen átfogóbb biztonsági felépítmény fontos fejleményeivel, és felkéri a Tanácsot, hogy tanúsítson nyitott és konstruktív hozzáállást az EU, az Egyesült Államok, Oroszország és a nem EU-tag EBESZ-tagállamok közötti tárgyalásokat illetően a biztonsággal kapcsolatos transzatlanti konszenzus megújítása érdekében, amelynek alapját a Helsinkii Záróokmány képezi;

2009. február 19., csütörtök

34. üdvözlí az EU összehangolt fellépését annak érdekében, hogy közvetítsen Oroszország és Grúzia között, válaszul a grúziai háború által támasztott kihívásra; rámutat, hogy az Európai Unió gyors reakciója és egysége – amely tűzszüneti megállapodás aláírásához vezetett – és az EBVP keretében az ellenőrző misszió gyors bevetése bizonyította válságkezelésre és közös fellépésre való képességét; méltatja az EU volt francia elnökségét a közös európai megközelítés fenntartásában játszott pozitív szerepért;

35. üdvözlí a Tanács 2008. december 2-i határozatát, amelynek értelmében az EU vezetése alatt független bizottság jön létre a grúziai konfliktus okainak vizsgálatára;

36. tudomásul veszi a balti államok által megfogalmazott aggodalmakat, valamint azt, hogy a NATO és tagállamai világosan megerősítették az Észak-Atlanti Szerződés 5. cikke értelmében fennálló kötelezettségeik további érvényességét;

37. üdvözlí a NATO döntését, amely szerint újra a meglévő kommunikációs csatornákat fogja használni, illetve hogy újra kell éleszteni a NATO-Oroszország Tanácsot;

38. úgy véli, hogy mind az EU-nak, mind pedig a NATO-nak nyílt és reális párbeszédet kell folytatnia Oroszországgal többek között a regionális biztonságról, az energiaügyről, a rakétavédelemről, a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozásáról, a fegyveres erők korlátozásáról és az űrpolitikáról;

39. fontosnak ítéli, hogy a többoldalú párbeszédet kiterjesszék a biztonsági kérdésekre az Euro-atlanti Partnerségi Tanácsban;

40. rámutat, hogy geopolitikai helyzete, katonai ereje és politikai súlya, energiavagyonra és gazdasági potenciálja miatt Oroszország stratégiai fontosságú Európa számára;

Európa képességeinek kiépítése

41. hangsúlyozza, hogy az EU-nak eszközökre van szüksége politikai végrehajtásához, valamint hogy az európai stratégiai és védelmi politika megszilárdításához és a világban vállalt feladatai teljesítéséhez a diplomáciai kapacitások megerősítésén túl polgári és katonai képességekre van szüksége;

42. rámutat, hogy létezése óta az európai biztonsági és védelmi politika keretében 22 missziót hajtottak végre, amelyből 16 polgári jellegű volt; hangsúlyozza az európai biztonsági és védelmi politika polgári komponensének fontosságát; ebben az összefüggésben üdvözlí az Európai Unió Tanácsa mellett működő polgári tervezési és végrehajtási szolgálat létrehozását; felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítéseket annak érdekében, hogy képzett személyzetet bocsássonak a polgári EBVP-missziók rendelkezésére; hangsúlyozza ezzel összefüggésben a 2010-re előírt polgári általános célkitűzés fontosságát;

43. kiemeli azt is, hogy – mivel a legnagyobb hangsúlyt az EBVP katonai dimenziójára helyezték – a polgári képességek és a konfliktusmegelőzés terén az előrelépés eddig túlságosan lassú, és ezen a területen sürgősen új lendületre van szükség mind a Tanács, mind a Bizottság részéről;

44. a béketeremtő partnerség Európai Polgári Békehadtestté történő továbbfejlesztésére szólít fel;

45. úgy véli, hogy az EU-nak továbbra is a polgári és katonai legfőbb célkitűzések alapján kell kiépítenie képességeit; arra kell törekednie, hogy 60 000 főből álló állandó katonai erő álljon az Európai Unió rendelkezésére; ismételten javasolja, hogy e haderők magja az Eurocorps legyen, szükség esetén további tengeri és légi egységekkel megerősítve; üdvözlí a Németország és Franciaország közötti megállapodást a német-francia csapatok közös állomáshelyeken történő fenntartásáról; úgy véli továbbá, hogy az EU-nak megfelelő számú rendőrségi tisztviselőt, bírót és ügyészt kell állandó jelleggel készenlétben tartania; megtevesztőnek tartja, hogy az EU harccsoport-konceptiója és potenciális missziókra vonatkozó forgatókönyvei szemmel láthatóan nem eredményezik a harccsoportok külső műveletekben történő bevetését;

2009. február 19., csütörtök

46. hangsúlyozza, hogy az EU tagállamai évente összesen több, mint 200 000 000 000 eurót fordítanak védelmi kiadásokra, ami több, mint fele az Egyesült Államok védelmi kiadásainak; továbbra is mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy hiányzik a hatékonyság és a koordináció ezen összeg felhasználásában; határozottabb erőfeszítéseket sürget a tagállamok közötti szükségtelen párhuzamosságok elkerülése érdekében, mégpedig a szakosodáson, a meglévő képességek összevonásán és megosztásán, valamint új képességek közös fejlesztésén keresztül; méltatja az Európa Védelmi Ügynökséget az általa eddig végzett kiváló munkáért, és felszólítja az EU tagállamait, hogy fordítsák teljes mértékben hasznukra az Európai Védelmi Ügynökségben rejlő lehetőségeket;

47. hangsúlyozza, hogy a fegyveres erők, a határőrizet és a kritikus fontosságú infrastruktúrák védelme, valamint a katasztrófavédelem műveleteihez szükséges képességekkel kapcsolatos igények technológiai szempontból gyakran nagyon hasonlóak vagy akár teljes mértékben meg is egyeznek; hangsúlyozza, hogy ez új lehetőségeket kínál a szinergiák kihasználására, valamint a fegyveres erők és a biztonsági erők közötti együttműködési képesség javítására;

48. határozottan sürgeti, hogy az EU és a tagállamai azokra a közös képességekre összpontosítsák erőfeszítéseiket, amelyek védelmi és biztonsági célokra egyaránt felhasználhatók; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a műholdas hírszerzés, a megfigyelő és figyelmeztető berendezések, a legénység nélküli légi járművek, helikopterek és távközlési berendezések, valamint a légi és tengeri szállítás döntő jelentőséggel bírnak; közös műszaki szabványt sürget a védett távközlés számára és eszközöket a létfontosságú infrastruktúra védelmére;

49. üdvözlí az Európai Védelmi Ügynökség Irányítóbizottságának 2008. november 10-i határozatát egy európai légi szállítási flotta létrehozásáról; tudomásul veszi továbbá az e kezdeményezésben való részvételről szóló szándéknyilatkozatot, amelyet tizenkét tagállam védelmi minisztere írt alá;

50. szükségesnek véli a Galileo és a GMES (Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) rendszerek biztonsági és védelmi célokra való felhasználásának engedélyezését;

51. támogatja a nemzeti haderők közötti együttműködés dinamikus, az egyre szorosabb szinkronizálás irányába mutató továbbfejlesztését; javasolja, hogy ezt a folyamatot és a haderőket nevezzék el SAFE-nek (Synchronized Armed Forces Europe – európai szinkronizált fegyveres erők);

52. úgy véli, hogy a SAFE kellő mozgásteret biztosít a semleges, a katonai szövetségekben részt vevő és a már ma is szorosan együttműködő tagállamok számára csakúgy, mint az ettől egyelőre vonakodó tagállamok számára; a SAFE szervezetére egy választáson alapuló modellt javasol, amely az erőteljesebb önkéntes szinkronizáláson alapul;

53. a SAFE keretében támogatja egy európai katonai szabályzat bevezetését, amely a képzési normákat, a bevetési elveket és a művelti fellépés szabadságát, a jogokkal és köteleességekkel kapcsolatos kérdéseket, valamint a felszerelés minőségi színvonalát, az orvosi ellátást, valamint haláleset, sérülés és szolgálatra való alkalmatlanság esetén a szociális biztosítást szabályozza;

54. a SAFE tekintetében támogatja az európai szintű munkamegosztás elvét a katonai képességekben;

55. a védelmi kiadások hatékonysága fokozásának előfeltételeként támogatja a szorosabb európai együttműködést a kiképzés, a karbantartás és a logisztika területén;

Új struktúrák szükségessége

56. véleménye szerint az Európai Unió kül- és biztonságpolitikai téren végrehajtandó önálló fellépésre való képességét elemzési, tervezési, vezetési és irányítási, valamint hírszerzési képességeinek célorientált fokozása révén kell javítani; ebben az összefüggésben üdvözlí az Európai Tanács határozatát, amelynek értelmében egy integrált polgári és katonai stratégiai tervezési struktúra létrehozásán dolgozik az EBVP műveletei és missziói számára;

57. hasonlóképpen üdvözlí az Európai Tanács azon döntését is, hogy egy informális EU–NATO magas szintű munkacsoportot hoz létre, amelynek feladata a két szervezet közötti együttműködés pragmatikus erősítése;

2009. február 19., csütörtök

58. kéri egy önálló és állandó uniós operatív főhadiszállás létrehozását, amely képes stratégiai tervezést végezni és EBVP-műveleteket és -missziókat végrehajtani;
59. támogatja a Védelmi Miniszterek Tanácsa felállításának gondolatát a különböző nemzeti védelmi politikák közötti nagyobb összhang megteremtése érdekében, ily módon megerősítve az egyes országok nemzeti hozzájárulását az európai biztonsági és védelmi politikához; hangsúlyozza az EBVP-missziók és műveletek teljes körű parlamenti ellenőrzésének célkitűzését, amelyben az Európai Parlamentnek is részt kell vennie;
60. határozottan támogatja a védelmi és biztonsági termékek európai piacának megerősítését a Bizottság közbeszerzésekre és Közösségen belüli transzferekre vonatkozó jogalkotási javaslatának elfogadása révén, és további kezdeményezéseket javasol e cél elérése érdekében, különösen az ellátásbiztonság és az információbiztonság területén;
61. üdvözli ebben az összefüggésben a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i, 2008/944/KKBP számú tanácsi közös álláspontot ⁽¹⁾, amely jogilag kötelező eszközzé alakítja át a fegyverexportra vonatkozó magatartási kódexet; üdvözli továbbá, hogy az egyes tagállamok továbbra is szabadon dönthetnek szigorúbb intézkedések elfogadásáról;
62. emlékeztet rá, hogy a közös fegyverrendszereket egy erős európai védelmi iparnak kell biztosítania, amely képes lesz megfelelni az európai katonai erő jelenlegi és jövőbeli igényeinek, és képessé teszi Európát arra, hogy önellátóvá és függetlenné váljon;
63. kéri a biztonsági kutatások közösségi támogatásának növelését, valamint közös kutatási programok létrehozását a Bizottság és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) részvételével;

Új szellemiség szükségessége

64. különösen fontosnak tartja az Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola megerősítését és olyan állandó struktúrává történő átalakítását, amely tovább erősíti egy sajátosan európai biztonsági kultúra kialakulását; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy 2009 után is folytassa a képzési tevékenységek uniós szintű finanszírozását a polgári válságkezelés terén;
65. további kezdeményezéseket sürget a közös kiképzés és a közös normák tekintetében a polgári és katonai műveletekben bevetendő és együttműködő személyi állomány számára, fokozottabb kapcsolattartást sürget a fegyveres erők és a tagállamok személyi állománya között, sürgeti a válságokhoz kapcsolódó képzés koordinálását, az európai fegyveres erők közötti csereprogramokat és a hadseregek más tagállamok polgárai számára történő megnyitását;
66. határozottan támogatja az olyan sikeres európai programokat, mint például a Eurofighter, amely vadászpilóta öt európai légierő gerincét képezi majd az elkövetkező évtizedekben; úgy véli ezért, hogy az EU tagállamainak bátorítaniuk és támogatniuk kell az ilyen kezdeményezéseket;

*

* *

67. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek, az ENSZ, a NATO és az EBESZ főtítkárnak és az Európa Tanácsnak.

⁽¹⁾ HL L 335., 2008.12.13., 99. o.